

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE

Odbor strategického rozvoje kraje

Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 84593/2021

V Olomouci dne 23. srpna 2021

Sp. zn.: KÚOK/51685/2021/OSR/9071

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: Mgr. Martin Hruběš

Oprávněná úřední osoba pro podepisování: Bc. Ing. Hana Mazurová

Počet listů: 9

Počet příloh: 0

Počet svazků příloh: 0

MEZITÍMNÍ ROZHODNUTÍ

podle § 4a zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor strategického rozvoje kraje, oddělení stavebního řádu (dále jen „*vyvlastňovací úřad*“), jako vyvlastňovací úřad věcně a místně příslušný k rozhodování podle § 2e zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o urychlení výstavby*“), v řízení o žádosti ze dne 12. 5. 2021, podané Českou republikou prostřednictvím Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvkovou organizací s příslušností hospodařit s majetkem státu, sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha, IČ: 659 93 390, zastoupeného Ing. Martinem Smolkou, MBA, ředitelem Správy Olomouc (dále jen „*vyvlastnitel*“), o vydání rozhodnutí o vyvlastnění – odnětí vlastnického práva k pozemku parc. č. [REDAKCE] orná půda, o výměře [REDAKCE] m², k. ú. [REDAKCE] obec [REDAKCE] zapsanému na Listu vlastnictví č. [REDAKCE] u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc, jehož vlastníkem a tedy i vyvlastňovaným je [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE] (dále jen „*vyvlastňovaný*“), a zároveň o vydání mezitímního rozhodnutí dle § 4a zákona o urychlení výstavby, obsahujícího výroky podle § 24 odst. 3 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*vyvlastňovací zákon*“ nebo „*zákon o vyvlastnění*“), k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného v § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*stavební zákon*“) § 1 zákona o urychlení výstavby ve spojení s § 17 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pozemních komunikacích*“), spočívajícím v právu uskutečnit veřejně prospěšnou stavbu dopravní infrastruktury označenou jako stavba „*D55 5501 Olomouc-Kokory*“, na základě dosavadních výsledků vyvlastňovacího řízení podle § 24 odst. 2 a násl. zákona o vyvlastnění ve spojení s § 4a zákona o urychlení výstavby, rozhodl takto:

I.

Výrok o vyvlastnění

V souladu s § 24 odst. 3 písm. a) bod 3 vyvlastňovacího zákona se **vlastnické právo**, vyvlastňovaného – [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE] [REDAKCE] k pozemku parc. č. [REDAKCE] orná půda, o výměře [REDAKCE]², k. ú. [REDAKCE] [REDAKCE] obe [REDAKCE], zapsanému na Listu vlastnictví č. [REDAKCE] u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc,

odnímá

ve prospěch vyvlastnítele, kterým je Česká republika, jednající prostřednictvím Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvkové organizace s příslušností hospodařit s majetkem státu, IČ: 659 93 390, sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha,

k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného v § 170 stavebního zákona, § 17 zákona o pozemních komunikacích, § 1 odst. 1 a 2 zákona o urychlení výstavby a dále § 3 zákona o urychlení výstavby ve spojení s ustanovením § 1 a násl. zákona o vyvlastnění, spočívajícího v právu realizovat veřejně prospěšnou stavbu dopravní infrastruktury označenou jako stavba „D55 5501 Olomouc-Kokory“, umístěnou územním rozhodnutím č. 134/2015, vydaným Magistrátem města Olomouce, Odborem stavebním, oddělením územně správním, sídlem Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc dne 21. 12. 2015 pod číslem jednací SMOL/242323/2015/OS/US/Sem, v řízení sp. zn. S-SMOL/164494/2015/OS (pravomocné od 21. 1. 2016).

II.

Výrok o lhůtě k zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění

Podle § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění ve spojení s § 3c zákona o urychlení výstavby vyvlastňovací úřad určuje, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění nejpozději do 2 let od právní moci tohoto rozhodnutí. Za zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění se v daném případě považuje zahájení stavebních prací směřujících k provedení předmětné veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury, stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“, v souladu s pravomocným a platným územním rozhodnutím č. 134/2015 Magistrátu města Olomouce, Odboru stavebního, oddělení územně správního, sídlem Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc ze dne 21. 12. 2015 č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem.

III.

Výrok o záloze na náhradu za vyvlastnění

Podle § 4a zákona o urychlení výstavby vyvlastňovací úřad stanovuje za odnětí vlastnického práva k předmětnému pozemku, jak je specifikováno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, povinnost vyvlastnítele zaplatit vyvlastňovanému do 60 dnů od právní moci tohoto mezitímního rozhodnutí zálohu na náhradu za vyvlastnění ve výši **16.000,- Kč** (slovy: šestnáct-tisíc-korun-českých).

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

- Česká republika, prostřednictvím Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvkové organizace s příslušností hospodařit s majetkem státu, IČ: 659 93 390, sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha (vyvlastnitel),
- [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] (vyvlastňovaný)

Odůvodnění

Vyvlastňovací úřad obdržel dne 12. 5. 2021 žádost vyvlastnitel ve věci vydání rozhodnutí o vyvlastnění - odnětí vlastnického práva k pozemku parc. č. [redacted] orná půda, o výměře [redacted], k. ú. [redacted] obec [redacted] zapsanému na Listu vlastnictví č. [redacted] u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc, jehož vlastníkem je vyvlastňovaný a zároveň o vydání mezitímního rozhodnutí dle § 4a zákona o urychlení výstavby, obsahujícího výroky podle § 24 odst. 3 vyvlastňovacího zákona, k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného v § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, § 1 zákona o urychlení výstavby a § 17 zákona o pozemních komunikacích, spočívajícího v právu uskutečnit veřejně prospěšnou stavbu dopravní infrastruktury „D55 5501 Olomouc-Kokory“.

Vyvlastňovací úřad dále uvádí, že podaná žádost včetně jejích příloh splňovala náležitosti podle § 18 odst. 2 a odst. 3 zákona o vyvlastnění i náležitosti podle § 3 odst. 4 zákona o urychlení výstavby.

Vyvlastnitel ke své žádosti doložil:

- územní rozhodnutí č. 134/2015 vydané Magistrátem města Olomouce, Odborem stavebním, oddělením územně správním, sídlem Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc ze dne 21. 12. 2015 č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem (v el. formě na CD)
- sdělení Magistrátu města Olomouce, Odbor stavební, oddělení územně správního ze dne 9. 9. 2020, č. j. SMOL/220166/2020/OS/US/Sem o datu, ve kterém nabylo územní rozhodnutí č. 134/2015 ze dne 21. 12. 2015, č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem právní moci (v el. formě na CD)
- Stavební povolení ze dne 14. 1. 2021, č. j. 824/2020-910-IPK/18
- znalecký posudek č. ZU 5454-116/2019 na stanovení / určení obvyklé ceny (hodnoty) pozemků trvalého záboru pro stavbu silnice „D55 5501 Olomouc-Kokory“ pro účely zák. č. 416/2009 Sb. – pozemků parc. č. [redacted] parc. č. [redacted] zapsaných na LV č. [redacted] vše k. ú. [redacted] (vlastnictví [redacted] obec [redacted] vedeném u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc, vypracovaný dne 20. 6. 2019 znaleckým ústavem ZNALCI A ODHADCI – znalecký ústav, spol. s.r.o., sídlem nám. 28. října 3, 602 00 Brno, zapsaným podle § 21 odst. 3 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 37/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, do I. Oddílu seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost v oboru ekonomika s rozsahem znaleckého oprávnění: pro ceny a odhady majetku nemovitého i movitého a pro ceny a odhady podniků nebo jejich částí atd., a to na základě rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 28. 12. 1999, č. j. 198/99-OOD a rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 5. 2. 2004, číslo jednací M-166/2004

- informativní výpis z katastru nemovitostí pro předmětný pozemek
- katastrální mapa s vyznačením předmětného pozemku
- návrh kupní smlouvy odeslaný vyvlastňovanému dne 6. 8. 2019 (doručený 13. 8. 2019) + poštovní doklad k prokázání doručení
- kopie výzvy ze dne 7. 1. 2021 (doručená dne 8. 1. 2021) + poštovní doklad k prokázání doručení
- situační výkres.

Vzhledem k tomu, že vyvlastňovacímu úřadu byla doručena žádost ve smyslu § 18 zákona o vyvlastnění, včetně obligatorních příloh uvedených v § 18 odst. 3 zákona o vyvlastnění, oznámil vyvlastňovací úřad svým oznámením ze 4. 6. 2021, č. j. KUOK 57983/2021, zahájení vyvlastňovacího řízení pod sp. zn. KÚOK/51685/2021/OSR/9071 účastníkům řízení, jejichž okruh stanovil na základě § 17 zákona o vyvlastnění, a to ke dni podání předmětné žádosti, tj. ke 12. 5. 2021. Postavení účastníka předmětného vyvlastňovacího řízení podle citovaného ustanovení příslušelo a přísluší České republice, vystupující v řízení prostřednictvím Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvkové organizace s příslušností hospodařit s majetkem státu, IČ: 659 93 390, sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha, jako vyvlastniteli a [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] [redacted] jako vyvlastňovanému a zároveň vlastníkovu pozemku parc. č. [redacted] orná půda, o výměře [redacted]², v katastrálním území [redacted], obec [redacted] zapsaný na LV č. [redacted] u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc.

Vyvlastňovací úřad na základě dostupných podkladů (zejména List vlastnictví [redacted] vedený u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Olomouc) dospěl k závěru, že další osoby nemohou být v pozici účastníka tohoto vyvlastňovacího řízení, jelikož nebylo zjištěno, že by vlastnický podíl vyvlastňovaného k předmětnému pozemku byl zatížen zástavním, podzástavním nebo jiným zajišťovacím právem.

Podle ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona o vyvlastnění náleží vyvlastňovanému za vyvlastnění náhrada ve výši obvyklé ceny pozemku nebo stavby včetně jejich příslušenství, došlo-li k odnětí vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě. Podle § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění se náhrada stanoví na základě znaleckého posudku vyhotoveného na žádost vyvlastňovaného, pokud jej vyvlastňovaný předloží vyvlastňovacímu úřadu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy bylo vyvlastňovanému doručeno uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení, v opačném případě se náhrada stanoví na základě znaleckého posudku podle § 5 odst. 2 písm. a) vyhotoveného na žádost vyvlastnitelů; ustanovení § 10 odst. 4 vyvlastňovacího zákona tím není dotčeno.

S ohledem na to vyzval vyvlastňovací úřad v rámci oznámení o zahájení vyvlastňovacího řízení ze dne 4. 6. 2021, č. j. KUOK 57983/2021 vyvlastňovaného k předložení znaleckého posudku v zákonné lhůtě. Vyvlastňovaný v určené lhůtě do řízení žádný znalecký posudek ve smyslu předchozího odstavce nepředložil.

Jelikož vyvlastnitel svou žádostí ze dne 12. 5. 2021 žádal i vydání mezitímního rozhodnutí podle § 4a zákona o urychlení výstavby, nařídil vyvlastňovací úřad v souladu s § 22 odst. 1 vyvlastňovacího zákona na den 29. 6. 2021 v 9:00 hod. ústní jednání k projednání žádosti vyvlastnitelů, posouzení splnění či nesplnění podmínek vyvlastnění, jak je specifikováno výše a dále k případnému využití práva uplatnit námitky proti vyvlastnění a navrhnout důkazy k jejich prokázání ze strany účastníků. K ústnímu jednání se za vyvlastnitelů dostavila jeho zaměstnankyně [redacted] [redacted] která své oprávnění jednat v předmětném ústním jednání za vyvlastnitelů

prokázala plnou mocí ze dne 7. 7. 2021. Vyvlastňovaný se na nařízené jednání bez omluvy nedostavil. O průběhu ústního jednání byl pořízen protokol č. j. KUOK 59078/2021, který přítomní účastníci řízení, poté, co se s jeho obsahem seznámili, podepsali. V průběhu ústního jednání byli přítomní účastníci řízení v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními náležitě poučeni o svých právech a povinnostech, což potvrdili samostatným podpisem pod částí protokolu obsahující poučení. Jelikož vyvlastňovací úřad dospěl k závěru, že shromáždil veškeré podklady pro vydání mezitímního rozhodnutí, zaslal dne 21. 7. 2021 účastníkům řízení výzvu ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, ve které je informoval o tom, že shromáždil podklady pro vydání mezitímního rozhodnutí, poučil je o právu seznámit se s těmito podklady a zároveň je vyzval, aby se k předmětným podkladům vyjádřili, a to ve lhůtě 8 pracovních dnů ode dne doručení dané výzvy. Práva seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim žádný z účastníků nevyužil.

Výše uvedené skutečnosti vedly vyvlastňovací úřad k vydání tohoto mezitímního rozhodnutí podle § 4a zákona o urychlení výstavby obsahující výroky o vyvlastnění. Při svém rozhodování se vyvlastňovací úřad řídil platnou právní úpravou na úseku vyvlastnění a při její aplikaci a hodnocení podkladů mezitímního rozhodnutí se opíral o následující úvahy:

Ústavněprávní základ vyvlastnění, které je považováno za krajní zásah do vlastnického práva, zakotvuje Listina základních práv a svobod, vyhlášená usnesením č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. (dále také „LZPS“), a to v článku 11 odst. 4. Citované ustanovení říká, že „*Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.*“ Konkrétní podmínky, za nichž lze k vyvlastnění přistoupit, v daném případě ve formě odnětí vlastnického práva, pak stanovuje zákon o vyvlastnění. Při určité míře zobecnění lze tyto podmínky shrnout do několika bodů. Předně je třeba konstatovat, že vyvlastnění může být provedeno pouze na základě zákona (čl. 11 odst. 4 LZPS, § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění), což znamená, že vyvlastnění je přípustné pouze pro účel předpokládaný zvláštním zákonem (v daném případě půjde o stavební zákon a zákon o pozemních komunikacích). Jednou ze stěžejních podmínek vyvlastnění je existence veřejného zájmu na realizaci daného účelu vyvlastnění, potažmo převaha tohoto veřejného zájmu nad zájmy vyvlastňovaného (čl. 11 odst. 4 LZPS, § 3 odst. 1 a § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění). V případě, kdy se vyvlastněním má umožnit umístění stavby, jako je tomu v nyní projednávané záležitosti, musí být také prokázán soulad této stavby s cíli a úkoly územního plánování (§ 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění). Zásah do vlastnického práva vyvlastňovaného musí být vykompenzován, tedy vyvlastňovanému za vyvlastnění náleží náhrada (deklaruje čl. 11 odst. 4 LZPS a rozvádí § 10 zákona o vyvlastnění). Do vyvlastňovacího řízení se v neposlední řadě promítá také zásada proporcionality, kterou se rozumí, že vyvlastnění je přípustné pouze v nezbytném rozsahu, a to jak co do kvantity, tak co do intenzity zásahu (§ 4 odst. 1 a odst. 3 zákona o vyvlastnění).

V případě nesplnění byť jediné z výše uvedených podmínek vyvlastnění pak nelze žádosti o vyvlastnění vyhovět. Vyvlastňovací úřad ve vyvlastňovacím řízení v nyní řešeném případě zjišťoval, zda má vyvlastnitelem podaná žádost ze dne 12. 5. 2021 zákonem předepsané náležitosti, zda vyvlastnitel k žádosti předložil všechny požadované přílohy a zda jsou splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro vydání rozhodnutí o odnětí vlastnického práva k předmětnému pozemku, a to zejména s odkazem na § 17 zákona o pozemních komunikacích, § 170 odst. 1 písm. a)

stavebního zákona a ustanovení zákona o vyvlastnění, potažmo ustanovení LZPS a v neposlední řadě zákona o urychlení výstavby, když tento zákon ve svém ustanovení § 1 odst. 1, upravuje postup v souvislosti s urychlením výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona o urychlení výstavby se dopravní infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumějí stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související. V daném případě s odkazem na odůvodnění níže lze předmětnou stavbu „D55 5501 Olomouc-Kokory“, podřadit pod tato ustanovení.

Vyvlastňovací úřad dále uvádí, že podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem.

Jde-li o přípustnost vyvlastnění podmíněnou existencí účelu vyvlastnění daného zvláštním zákonem, vztahuje se na zde řešený případ § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, podle kterého dálnice, silnice a místní komunikace I. třídy, jejich součásti, příslušenství a stavby související jsou veřejně prospěšné. Za související stavbu se pro tyto účely považuje i stezka pro cyklisty a stezka pro chodce a cyklisty souběžná se silnicí nebo místní komunikací I. třídy. A dále v souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení podle zvláštního právního předpisu (vyvlastňovací zákon) lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě potřebným k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce dálnice, silnice, místní komunikace I. třídy, jejich součástí, příslušenství nebo staveb souvisejících.

V daném případě se jedná o realizaci veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury, stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“, v jejímž rámci bude na dotčených částech předmětného pozemku trvale umístěna pozemní komunikace – dálnice, umístěná územním rozhodnutím č. 134/2015 o umístění Rychlostní silnice R55, stavba 5501 Olomouc-Kokory, vydaným Magistrátem města Olomouce, Odborem stavebním, oddělením územně správním, sídlem Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc dne 21. 12. 2015 pod č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem, v řízení vedeném pod sp. zn. S-SMOL/164494/2015/OS, s právní mocí od 21. 1. 2016 (dále také jen „územní rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015“).

Účel vyvlastnění dále vyplývá z § 1 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o urychlení výstavby, kdy výše uvedená stavba je stavbou dopravní infrastruktury, kterou se mimo jiné rozumí stavba dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související. Podle § 3 odst. 1 zákona o urychlení výstavby, pro odejmutí nebo omezení práv k pozemkům nebo stavbám potřebným pro uskutečnění dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací platí zákon o vyvlastnění, pokud zákon o urychlení výstavby nestanoví jinak. S ohledem na charakter předmětné stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“ nemá vyvlastňovací úřad jakýchkoli pochyb o tom, že v daném případě jde o stavbu dopravní infrastruktury, která je dle § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích veřejně prospěšnou stavbu.

Účel vyvlastnění lze dále dovodit z § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, podle kterého lze práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření, odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve

vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel. Podle § 2 odst. 1 písm. m) bod 1. stavebního zákona se dopravní infrastrukturou rozumí například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení. Charakter stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“ vede vyvlastňovací úřad, stejně jako výše uvedené, k závěru, že v daném případě jednoznačně jde o stavbu veřejné infrastruktury.

V návaznosti na shora uvedené územní rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015, č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem, a výše citovaná ustanovení zákona o pozemních komunikacích, stavebního zákona, zákona o vyvlastnění a zákona urychlení výstavby, má vyvlastňovací úřad za nepochybně prokázané, že vyvlastnitel je oprávněn uvedenou žádost podat a domáhat se odejmutí vlastnického práva pro dosažení účelu vyvlastnění rozhodnutím vyvlastňovacího úřadu.

Stejně tak nemá vyvlastňovací úřad pochybnosti ani o tom, že má stavba charakter veřejně prospěšné stavby, jelikož to je doloženo i obsahem a závěry územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015, ve kterém je řečeno, že rychlostní silnice R55, stavba 5501 Olomouc – Kokory je součástí tahu rychlostní silnice R55 Olomouc - Přerov - Hulín - Otrokovice – Břeclav. Stavba je navržena jako čtyřpruhová směrově dělená silnice. Území pro stavbu rychlostní silnice R55 je vymezeno koridorem, obsaženým v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje (dále jen „ZUR Olomouckého kraje“), který je označen jako stavba veřejně prospěšná. Přeložka silnice I/55 do nové trasy v úseku Olomouc – Přerov (tzn. stavba R5501) je navržena jako stavba rychlostní silnice v kategorii R 25,5/120, tj. čtyřpruhová komunikace se středním dělicím pásem šířky 3 m, volná šířka komunikace je 25,50 m při návrhové rychlosti 120 km/h. Ochranné pásmo rychlostní silnice je 100 m od osy přilehlého jízdního pásu. Trasa rychlostní silnice R55 navazuje na již vybudovaný zárodek tohoto úseku v rámci rychlostní silnice R35 stavby 3509 Slavonín – Přáslavice. Začátek osy je umístěn do průsečíku os rychlostních silnice R35 x R55 v mimoúrovňové křižovatce Holice. Z důvodu nedodržení vzdálenosti křižovatek MÚK Olomouc – Holice a MÚK Velký Týnec je tento úsek navržen s přídatnými pruhy pro průplety vozidel v obou směrech jízdy – tzn. v šestipruhovém šířkovém uspořádání. V úseku od km 0.360 – km 1.075 (most C201) se úsek rozšíří na 3 pruhy (3 x 3,5 m) v každém směru. Od km 1.075 (most C201) je trasa budována v navrženém profilu s využitím vybudovaného zárodku do km 1.234. Vybudovaný úsek rychlostní silnice R55 v rámci stavby 3509 je v kategorii R 22.5/120. V km 1.135 je začátek přechodu na navrhovanou kategorii R 25.5/120. Z vybudovaného úseku pokračuje trasa R55 levostranným obloukem o R=2500 m. V km 1.270 křížuje trasa navrženou trasu průplavu Dunaj Odra Labe (D-O-L). Od km křížení se silnicí III/4353 v km 1.838 trasa R55 opouští těleso stávající silnice I/55 a je vedena po samostatném tělese, které se odklání doprava od tělesa silnice I/55. Na přímý úsek navazuje pravostranný oblouk R=1500 m. V km 3.500 je rozhraní katastrálních území obcí Velký Týnec, Grygov a Krčmaň. Konec pravostranného oblouku se dostává do jediného zářezu na trase. Zářezem prochází trasa v blízkosti přírodní památky „U Strejčkova lomu“ a „Bílých hlín“. V km 4.400 trasa protíná regionální biokoridor RBK 1451. Přechod regionálního biokoridoru je zajištěn navrženým ekoduktem. Za zářezem trasa přechází do levostranného oblouku R=1150 m, kterým podchází obec Krčmaň. Kříží mimoúrovňově místní komunikaci Krčmaň – Grygov km 4.863, potok Loučka km 5.740 (lokální biokoridor LBK4, EVSK 27 – ekologicky významný segment krajiny) a v km 6.132 přechází silnici III/0552 Krčmaň – Majetín. Levostranný oblouk přechází do pravostranného oblouku R=1400 m, který se přibližuje ke stávající silnici I/55 a

oddaluje od obce Majetín. Trase v km 6.700 přechází biokoridor LBK 7. Stavba 5501 rychlostní silnice R55 končí na rozhraní katastrů obcí Majetín a Kokory v km 7.983. V km 7.000 - 7.500 je navržena plocha pro odpočívku vpravo a v km 7.100 - 7.450 je navržena plocha pro odpočívku vlevo. Trasa rychlostní silnice kříží naplánované cyklotrasy v km 1.834 ve směru Velký Týnec – Grygov na silnici III/4353. Cyklotrasa vede na mostě SO220 společně s chodníkem. Dále kříží v km 4.863 cyklistickou trasu č. 6061 Blatec – Grygov – Přestavky – Lipňany - Tršice - trasa vede pod mostem SO203. V km 6.132 ve směru Krčmaň – Majetín na silnici III/0552 je cyklotrasa vedena pod mostem SO205.

Hlavním účelem předmětné stavby je vybudování pozemní komunikace, která bude efektivně plnit funkci spojnice dvou velkých center střední Moravy – Olomouce a Přerova a dvou významných komunikací – dálnice D1 a rychlostní silnice R35 (dálnice D35). V tomto ohledu lze souhlasit se závěry územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015 o tom, že v úseku mezi Olomoucí a Přerovem bude docházet k dalšímu růstu intenzity dopravy, kterou bude schopná bezpečně, rychle a efektivně převádět pouze kapacitní komunikace. Trasa rychlostní silnice R55, která je vedena od SZ k JV paralelně se silnicí první třídy I/55, se vyhýbá osídleným celkům. Vzhledem k nárůstu dopravních zátěží je tedy v zájmu celého regionu zajistit komfortní a bezpečné propojení významných center Olomouce a Přerova odpovídající kapacitní komunikací. Navržený úsek je zároveň v souladu s aktuálně platným Územním plánem statutárního města Olomouce a v trase plánované východní tangenty je plánováno vést veškerou tranzitní dopravu mimo zastavěné území města Olomouce, a to buď po východní tangentě nebo právě po rychlostní silnici R55, která bude tvořit další část obchvatu města.

Z územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015 dále vyplývá, že předmětná stavba je v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje, vydanými Zastupitelstvem Olomouckého kraje formou opatření obecné povahy UZ/21/32/2008 ze dne 22. 2. 2008, které nabylo účinnosti dne 28. 3. 2008, po aktualizaci č. 1, vydané usnesením UZ/19/44/2011 ze dne 22. 4. 2011 Zastupitelstvem Olomouckého kraje formou opatření obecné povahy, které nabylo účinnosti dne 17. 7. 2011. Zásady územního rozvoje stanovují zejména požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezuje plochy pro koridory nemístního významu a stanovuje požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory veřejně prospěšných staveb. Zásady územního rozvoje jsou závazným podkladem pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. Umístění stavby podle územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015 plně odpovídá i požadavkům územních plánů obcí Grygov, Velký Týnec, Kokory, Krčmaň, Majetín.

Nadto vyvlastňovací úřad v obecné rovině uvádí, že v současnosti také platí, že záměr stavby dopravní nebo technické infrastruktury, která je v územním plánu zařazena mezi veřejně prospěšné stavby a je uvedena a popsána v textu výrokové části vydaného územního plánu, je nutno chápat jako funkční objektový celek, resp. soubor staveb, který je tvořen stavbou hlavní a k ní náležejícími vedlejšími stavbami. Součástí veřejně prospěšné stavby jsou tak kromě hlavní stavby také stavby vedlejší náležející do celkové objektové skladby stavby, bez nichž by nebylo možné tuto stavbu realizovat a řádně užívat pro stanovený účel. Přitom není rozhodující, zda jsou umístěny v koridoru vymezeném pro veřejně prospěšnou stavbu nebo přesáhnou přes hranice koridoru. Tím podle územního plánu nepřestávají být součástí veřejně prospěšné stavby.

Vyvlastňovacímu úřadu nezbyvá než konstatovat, že předmětná stavba má charakter veřejně prospěšné stavby, jak ji pojímá ustanovení § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona. Vyvlastňovací úřad v návaznosti na svou argumentaci shora dospěl k závěru, že vyvlastnění pro účel uvedený v § 17 odst. 1 a 2 zákona o pozemních komunikacích ve spojení s § 1 zákona o urychlení výstavby tak, jak je popsán v žádosti vyvlastnítele, je přípustné.

Prokázání existence účelu vyvlastnění daného zvláštním zákonem je ovšem pouze jednou z podmínkou přípustnosti vyvlastnění. Jak již vyvlastňovací úřad konstatoval výše, v případě, kdy se má vyvlastněním umožnit umístění stavby, je třeba prokázat soulad s cíli a úkoly územního plánování tak, jak předvídá § 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Tomuto zákonnému požadavku vyvlastnitel dostal předložením územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015, které nabylo právní moci dne 21. 1. 2016.

Tímto správním aktem bylo rozhodnuto o tom, že předmětná stavba bude umístěna na předmětných pozemcích. Magistrát města Olomouce ve svém územním rozhodnutí uvedl, že podle § 93 odst. 1 stavebního zákona má předmětné územní rozhodnutí platnost 5 let, přičemž počátek platnosti územního rozhodnutí se odvíjí od nabytí právní moci předmětného územního rozhodnutí, vyvlastňovací úřad se tedy zabýval tím, zda zmíněné územní rozhodnutí nepozbylo platnosti. Územní rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015 nabylo právní moci dne 21. 1. 2016 a žádost o vyvlastnění byla podána dne 12. 5. 2021. Ustanovení § 2 odst. 3 zákona o urychlení výstavby stanoví, že po dobu vyvlastňovacího řízení se běh lhůty platnosti územního rozhodnutí, stavebního povolení a společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, staví. S ohledem na výše uvedené územní rozhodnutí nepozbylo platnosti, a tato podmínka je tedy rovněž splněna. Ustanovení § 93 odst. 4 stavebního zákona dále stanoví, že územní rozhodnutí nepozbývá platnosti, bylo-li na základě žádosti podané v době jeho platnosti vydáno pravomocné stavební povolení nebo jiné obdobné rozhodnutí podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů, nebo nabyli-li v době jeho platnosti právních účinků souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru. Dne 14. 1. 2021 bylo pro předmětný záměr vyvlastnítele vydáno stavební povolení, č. j. 824/2020-910-IPK/18, které následně nabylo právní moci dne 27. 5. 2021. Jelikož bylo územní rozhodnutí vydáno s platností 5 let ode dne, kdy nabylo právní moci, je tedy územní rozhodnutí č. 134/2015 ze dne 21. 12. 2015 stále platné.

Pokud jde o prokázání souladu s cíli a úkoly územního plánování, vyvlastňovací úřad považuje předložené územní rozhodnutí za dostatečný podklad, protože již v provedeném územním řízení bylo posuzováno, zda je záměr navrhovatele v souladu s cíli a úkoly územního plánování. Územní rozhodnutí zakládá určitý stav v území a je jím nastolena fikce trvanlivosti vztahů v území ve vztahu k umísťované stavbě.

Zásadní podmínku, která musí být splněna pro odejmutí vlastnického práva rozhodnutím vyvlastňovacího úřadu, představuje dále prokázání veřejného zájmu na realizaci dané stavby a převaha tohoto veřejného zájmu nad zájmy vyvlastňovaného. Vyvlastňovací úřad předně konstatuje, že dle § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění musí být veřejný zájem na vyvlastnění prokázán ve vyvlastňovacím řízení, přičemž oprávněnost svého požadavku na odnětí vlastnického práva, resp. existenci veřejného zájmu a jeho převahu nad soukromým zájmem vyvlastňovaného, musí s odkazem na § 18 odst. 2 písm. b) zákona o vyvlastnění, v návaznosti na § 3 zákona o vyvlastnění, argumentačně podpořit svými tvrzeními vyvlastnitel.

Jde-li tedy o otázku existence veřejného zájmu, tento zájem vyvlastnitel spatřuje v následujících skutečnostech. Vyvlastnitel uvádí, že předmětná stavba je navržena

jako čtyřpruhová směrově dělená silnice a je umístěna v koridoru obsaženém v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje jako veřejně prospěšná stavba, která bude zajišťovat v daném regionu komfortní a bezpečné propojení významných regionálních center a dále napojení regionu na dálniční síť České republiky připojením na dálnici D35 u Olomouce a výhledově na dálnici D1 v Přerově, čímž dojde k odvedení tranzitní dopravy z center obcí v této trase. Předmětný pozemek ve vlastnictví vyvlastňovaného se nachází v obvodu trvalého záboru stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“, jsou nutné pro realizaci uvedené stavby a budou sloužit pro vybudování stavebních objektů.

Předmětná stavba je svým charakterem veřejně prospěšnou stavbou a je budována ve veřejném zájmu. Jak už bylo uvedeno výše, § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích stanoví, že dálnice, silnice a místní komunikace I. třídy, jejich součásti, příslušenství a stavby související jsou veřejně prospěšné. Za související stavbu se pro tyto účely považuje i stezka pro cyklisty a stezka pro chodce a cyklisty souběžná se silnicí nebo místní komunikací I. třídy. A dále v souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení podle zvláštního právního předpisu (vyvlastňovací zákon) lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě potřebným k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce dálnice, silnice, místní komunikace I. třídy, jejich součástí, příslušenství nebo staveb souvisejících. Ustanovení § 1 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o urychlení výstavby stanoví, že stavbou dopravní infrastruktury se mimo jiné také rozumí stavba dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související. V daném případě jde o dálnici, a tedy o stavbu dopravní infrastruktury spadající pod výše uvedenou skupinu veřejně prospěšných staveb.

Za účelem definovaným v zákoně o pozemních komunikacích, v zákoně o urychlení výstavby, resp. stavebním zákoně, je nutné zrealizovat předmětnou stavbu na základě územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015, které samo o sobě hájí veřejný zájem, a to po vyjádření širokého spektra dotčených orgánů, což zaručuje soulad s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování. Co se týče převahy veřejného zájmu tak, jak byl předestřen výše, nad zájmem vyvlastňovaného, je nutné zdůraznit, že vyvlastnění ve smyslu nuceného odnětí vlastnického práva je přípustné pouze v případě, že existuje veřejný zájem reprezentovaný na ústavní úrovni v čl. 11 odst. 4 LZPS na dosažení konkrétního účelu, který převažuje nad zachováním dosavadních soukromých práv (vlastnických práv) vyvlastňovaného chráněných zejména v čl. 11 odst. 1 LZPS. Jde tedy o kolizi dvou ústavněprávních principů, které jsou na první pohled rovnocenné. Převaha jednoho principu nad druhým je dána až konkrétními okolnostmi daného případu, které jsou následně testovány prostřednictvím testu proporcionality, který je jako jedna ze základních argumentačních metod neodmyslitelně spjatý s aplikací právních norem v demokratickém právním řádu a dopomáhá k dosažení co nejvyšší míry spravedlnosti. Test proporcionality se skládá z posouzení splnění tří kritérií. Prvním je kritérium vhodnosti (zda daným prostředkem lze dosáhnout sledovaného cíle), druhým je kritérium potřebnosti (zda jde o prostředek co nejméně omezující kolidující princip) a třetím je kritérium poměřování (zda zájem na prosazení jednoho principu ospravedlňuje omezení principu druhého).

V nyní řešeném případě je kritérium vhodnosti naplněno tím, že realizace předmětné stavby je prostředkem způsobilým k uskutečnění veřejného zájmu, tedy zajištění dopravní obslužnosti územního obvodu kraje a dopravních potřeb celého státu. Dále také odvedení nákladní dopravy z center obcí nacházejících se na dotčené trase a

celkové snížení zatížení zmíněných obcí negativními aspekty silniční dopravy. Kritérium potřebnosti je splněno v případě, že stanoveného cíle nelze dosáhnout jinak. V daném případě není možné automobilovou dopravu zcela nahradit jiným typem dopravy. Zároveň dojde realizací stavby ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti osobní i nákladní dopravy a snížení zatížení místních komunikací obcí nacházejících se na trase předmětné stavby. Realizací předmětné stavby také dojde k rozšíření celé dálniční sítě České republiky. Jiné řešení tak nelze po vyvlastniteli spravedlivě požadovat.

Poslední kritérium – kritérium poměrování je založeno na otázce, jestli veřejný zájem převažuje nad zájmem soukromým. Za tímto účelem lze užít stupnici zásahů (újma/užitek) – mírný, střední, vážný, s tím, že upřednostnění jednoho zájmu (principu) je přiměřené na základě předpokladu, že užitek z upřednostnění jednoho zájmu převáží nad újmou zájmu omezovaného. V daném případě by případná nerealizace předmětné stavby vedla k prodloužení zhoršené dopravní obslužnosti nejen z hlediska oblasti, v níž je umístěna předmětná stavba, ale také z celorepublikového hlediska. Vyvlastňovací úřad má za to, že v daném případě převažuje veřejný zájem nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného v požadavku na vybudování bezpečné, rychlé a dostatečně dimenzované pozemní komunikace (dálnice), které jsou základním předpokladem pro správné fungování logistiky a fungování a rozvoj společnosti.

Na druhé straně odejmutí vlastnického práva vyvlastňovaného k předmětnému pozemku v celkové výměře ████████ m² za náhradu je zásahem (újmou) veskrze mírným až středním, neboť předmětný pozemek se v současné době nachází v těsné blízkosti stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“ a případné budoucí využití by bylo i poté předmětnou stavbou bezesporu ovlivněno. Vyvlastňovací úřad tedy shrnuje, že veřejný zájem podle všeho převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného, při jejichž odnětí dojde k zásahu (újmě) veskrze mírnému či maximálně střednímu. Veřejný zájem také jednoznačně vyplývá z výše uvedené platné územně plánovací dokumentace. Realizací předmětné stavby dojde ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti osobní i nákladní dopravy a snížení zatížení místních komunikací obcí nacházejících se na trase předmětné stavby, a to nejen na území kraje ale v celostátním kontextu. To vše na úkor jen malého až středního zásahu do spoluvlastnického práva vyvlastňovaného.

Výraznějším zásahem, a tedy i nepřiměřeným, by byl zásah ve formě upřednostnění soukromého zájmu vlastníka předmětných pozemků (zamítnutí žádosti o vyvlastnění) před veřejným zájmem, který sleduje vyvlastnitel. Naopak, zde vyvlastňovací úřad shledává vážný zájem, a tedy i výrazný užitek na realizaci veřejně prospěšné předmětné stavby pozemní komunikace, který podle všeho převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného, při jejichž odnětí dojde k zásahu (újmě) veskrze mírnému až střednímu.

Po zvážení všech skutečností vyšlých najevo v průběhu vyvlastňovacího řízení dospěl vyvlastňovací úřad k závěru, že odnětí vlastnického práva vyvlastňovaného k předmětnému pozemku je ve veřejném zájmu a tento veřejný zájem převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného, což vyvlastňovací úřad odůvodňuje následovně:

Veřejný zájem představuje snahu o udržování a ochranu celospolečensky významných hodnot.

Předně považuje vyvlastňovací úřad za nezbytné se vyjádřit k otázce veřejného zájmu v obecné rovině. Veřejný zájem představuje neurčitý právní pojem, který není žádným právním předpisem blíže definován. Obecné soudy za veřejný zájem považují zájem obecně prospěšný (rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 5. 1998, sp. zn. 10 Ca 65/98). Jak vyplývá mj. z nálezu Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. III. ÚS 455/03, veřejný zájem nelze spatřovat pouze v zájmu státu či státních institucí. K tomu dále uvádí, že *„(d)le judikatury německého Spolkového ústavního soudu podmínka veřejného zájmu ve smyslu Art. 14 Abs. 3 Grundgesetz je splněna tehdy, pokud vyvlastnění slouží (nikoliv jen obecně) k plnění veřejného úkolu; předpokládá se tedy zvýšený, věcně objektivní veřejný zájem (viz Lesner, W.: Eigentum publ. in: Isensee, J., Kirchhof, P.: Handbuch des Staatsrechts, Band VI, C. F. Müller, Heidelberg, 1989, str. 1091). Podle Evropského soudu pro lidská práva opatření ve smyslu čl. 1, odstavce prvního, věty druhé Dodatkového protokolu k Úmluvě musí sledovat legitimní politické účely – hospodářské, sociální nebo zvláštní veřejné zájmy v dotčené oblasti (viz Frowein, J., Peukert, W.: Europäische Menschenrechts-konvention, EMRK-Kommentar, 2. vydání, E. P. Engel Verlag, Kehl, 1996, str. 791-792). Příkladmo uvedené definice mají společného jmenovatele, jímž je jejich obecnost, což je dáno širokým spektrem situací, při kterých je třeba danou podmínku posuzovat; svůj obsah tak uvedený pojem nabývá při řešení každého jednotlivého případu, a to na základě rozsouzení různých zájmů při zohlednění konkrétních okolností (srov. Hendrych, D., a kol.: Správní právo, Obecná část, C. H. BECK, 5. vydání, 2003, str. 86).“ Z pohledu vymezení veřejného zájmu je také na místě zmínit nálezy bývalého Nejvyššího správního soudu Československé republiky (Boh. adm. č. 14224, č. 5799 a č. 14396), na něž odkazoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 27. 5. 1998, sp. zn. Pl. ÚS 34/97. Z uvedených nálezů bývalého Nejvyššího správního soudu Československé republiky vyplývá, že „... veřejný zájem je dán, podniká-li se dílo za tím účelem, aby bylo vyhověno životním potřebám nějakého širšího celku, státního, územního, sociálního apod.“ dále pak, že „... zájem veřejný nemusí být zájmem absolutním, neboť takový veřejný zájem buď vůbec není, nebo se vyskytuje jen zcela výjimečně. Pokud by vyvlastnění mělo být podmíněno absolutní nutností, byl by tím tento institut prakticky znehodnocen a soukromý zájem vlastníků by byl neúměrně povýšen nad zájem veřejný.“*

Vyvlastňovací úřad zde připomíná svou výše uvedenou argumentaci, tj. dle § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích dálnice, silnice a místní komunikace I. třídy, jejich součástí, příslušenství a stavby související jsou veřejně prospěšné. Za související stavbu se pro tyto účely považuje i stezka pro cyklisty a stezka pro chodce a cyklisty souběžná se silnicí nebo místní komunikací I. třídy. A dále v souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení podle zvláštního právního předpisu (vyvlastňovací zákon) lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě potřebným k uskutečnění výstavby, opravy, úpravy, modernizace nebo rekonstrukce dálnice, silnice, místní komunikace I. třídy, jejich součástí, příslušenství nebo staveb souvisejících. Předmětná stavba je stavbou dopravní infrastruktury, jak stanoví § 1 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o urychlení výstavby, tedy stavbou, kterou se mimo jiné rozumí stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související a konečně předmětná stavba má charakter veřejně prospěšné stavby, jak ji pojímá ustanovení § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona a je realizována ve veřejném zájmu, který byl vyvlastňovacím úřadem, na základě odvolatelem tvrzených skutečností, předestřen výše.

Vyvlastňovací úřad dále doplňuje s odkazem na závěry vyplývající z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2015, č. j. 57 A 114/2013-66, že „... o tom, co bude veřejným zájmem, musí být rozhodnuto orgánem územního plánování již v územně plánovací dokumentaci. Veřejný zájem je usměrňován vydaným územním plánem a následně územním rozhodováním. Územní plán reguluje možné způsoby využití určitého území. Svým způsobem představuje vždy nepřímý zásah do vlastnického práva těch, jejichž nemovitosti tomuto nástroji regulace podléhají. Jsou de facto omezeni v tom, co se svým pozemkem či stavbou do budoucna mohou podnikat, jaký bude jeho způsob užití, hodnota nebo způsob dispozice.“

Ačkoliv vyvlastňovací úřad dospěl k závěru, že daná stavba je zřizována ve veřejném zájmu, a tudíž i odnětí vlastnického práva je činěno ve veřejném zájmu, je zcela nesporné, že provedení předmětné stavby představuje zásah do vlastnického práva vyvlastňovaného. Podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění přípustné, jestliže veřejný zájem na dosažení účelu vyvlastnění převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. K této otázce se vyjádřil i Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 22 Cdo 3138/2010, v němž se uvádí, že „v řízení o vyvlastnění nemůže chybět úvaha o převaze veřejného zájmu nad zájmem vlastníka; předpokladem takové úvahy ovšem zpravidla je, že vlastník svůj zájem specifikuje“. Vyvlastňovaný se k předmětu vyvlastnění nijak nevyjádřil. Při hodnocení převahy veřejného zájmu nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného tak vzal vyvlastňovací úřad v potaz zejména skutečnost, že umístění stavby je v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací vztahující se k území dotčenému předmětnou stavbou.

Na závěr vyvlastňovací úřad konstatuje, že argumenty vyvlastnítele shledal oprávněnými a na základě předložených podkladů a výsledků vyvlastňovacího řízení po zvážení všech skutečností považuje za prokázané, že předmětná stavba je realizována ve veřejném zájmu a že veřejný zájem v tomto případě převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného.

Podle § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze vyvlastnění provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem, tj. v daném případě zákonem o pozemních komunikacích, zákonem o urychlení výstavby a stavebním zákonem. K otázce nezbytného rozsahu vyvlastnitel ve své žádosti uvedl, že se předmětné pozemky nachází v obvodu trvalého záboru stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“ a jsou nutné pro realizaci uvedené stavby a vybudování stavebních objektů. Z přiloženého situačního výkresu s grafickým vyjádřením vazby stavby k předmětným pozemkům je pak zřejmé, že vyvlastnění je požadováno jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění, tj. v souladu s § 4 odst. 1 vyvlastňovacího zákona.

K otázce rozsahu nezbytného k dosažení účelu vyvlastnění vyvlastňovací úřad, s přihlédnutím ke skutečnostem uvedeným v žádosti vyvlastnítele, zaujal následující stanovisko. Předně je třeba uvést, že ve smyslu § 2 písm. a) zákona o vyvlastnění se vyvlastněním rozumí odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě pro dosažení účelu stanoveného zvláštním zákonem. Je nepochybné, že odnětí vlastnického práva je více intenzivním zásahem než jeho omezení, ale s přihlédnutím k charakteru stavby, tedy pozemní komunikaci, kdy nebude možné využívat předmětné pozemky k jiným účelům, než ke kterým je vyvlastňováno, považuje vyvlastňovací úřad vyvlastnítelem zvolenou formu vyvlastnění za naprosto adekvátní. Jde-li o přiměřenost zásahu co do jeho kvantity, tj. plochy odnětí vlastnického práva, v tomto případě vyplývá nezbytný

rozsah vyvlastnění z charakteru předmětné stavby, územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015 a přiloženého situačního výkresu s grafickým vyjádřením vazby stavby k předmětným pozemkům. Rozsah vyvlastnění, jak je uveden v žádosti vyvlastnítele, proto považuje vyvlastňovací úřad za nezbytný pro realizaci účelu vyvlastnění.

Vyvlastňovací úřad se dále zabýval naplněním zásady subsidiarity (podmínky § 3 odst. 1 a § 5 zákona o vyvlastnění). Zásada subsidiarity vyvlastnění je založena § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění, které říká, že „...*Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem.*“ Argumentem *a contrario* lze dovodit, že zákonodárce zde požaduje po vyvlastniteli, aby se pokusil uzavřít dohodu s vyvlastňovaným, aby bylo možné podat žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení. V souvislosti s tím zákon o vyvlastnění stanoví zvláštní požadavky týkající přípustnosti vyvlastnění v souvislosti se snahou vyvlastnítele o uzavření dohody s vlastníkem pozemku, když ve svém § 5 odst. 1 stanoví, že: „*Vyvlastnění je přípustné, pokud se vyvlastniteli nepodařilo ve lhůtě 90 dnů uzavřít smlouvu o získání práv k pozemku nebo ke stavbě potřebných pro uskutečnění účelu vyvlastnění stanoveného zákonem. Lhůta k uzavření smlouvy s vyvlastňovaným počíná běžet dnem následujícím po doručení návrhu na uzavření smlouvy vyvlastňovanému*“ a dále v odst. 2 citovaného ustanovení předepisuje přílohy, které je vyvlastnitel povinen k návrhu smlouvy přiložit.

V daném případě, jak vyplývá z podané žádosti, respektive k ní připojených příloh, zaslal vyvlastnitel na adresu vyvlastňovaného uvedenou v evidenci katastru nemovitostí dopis s návrhem kupní smlouvy včetně jejích obligatorních příloh dne 6. 8. 2019. Dle přiložené dodejky bylo vyvlastňovanému doručeno dne 13. 8. 2019. Vyvlastňovaný ve své odpovědi naznačil vyvlastniteli nevyjasněné majetkové vztahy k předmětnému pozemku, nicméně k dané věci neuvedl žádné další skutečnosti, resp. nepředložil kupní smlouvu, na základě níž mělo dojít k převodu vlastnického práva z jeho osoby na jinou. K tomuto vyvlastňovací úřad konstatuje, že s ohledem na princip materiální publicity obsažený v § 980 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), který stanoví, že: „*Je-li právo k věci zapsáno do veřejného seznamu, má se za to, že bylo zapsáno v souladu se skutečným právním stavem. Bylo-li právo k věci z veřejného seznamu vymazáno, má se za to, že neexistuje.*“, nelze předmětné tvrzení vyvlastňovaného brát pro účely tohoto řízení v potaz.

Následně vyvlastnitel odeslal dne 7. 1. 2021 vyvlastňovanému výzvu k vyjádření se k zaslanému návrhu kupní smlouvy spolu s poučením, že v případě jeho nečinnosti bude podána žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení. Výzva byla dle příloh žádosti vyvlastňovanému doručena dne 8. 1. 2021. Na danou výzvu vyvlastňovaný nijak nereagoval. S ohledem na shora uvedené lze tedy považovat podmínku subsidiarity obsaženou v ustanovení § 3 odst. 1 a § 5 zákona o vyvlastnění za splněnou.

V průběhu vyvlastňovacího řízení, resp. na ústním jednání, které se konalo dne 14. 7. 2021, nikdo z přítomných účastníků řízení neuplatnil v souladu s § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění své námitky. Stejně tak žádný z účastníků řízení nevyužil svého práva nahlédnout do spisu a seznámit se s podklady mezeitimního rozhodnutí a uplatnit své námitky v návaznosti na výzvu podle § 36 odst. 3 správního řádu, která byla účastníkům zaslána 21. 7. 2021, pod č. j. KUOK 76818/2021.

Vzhledem ke skutečnosti, že podle vyvlastňovacího úřadu jsou podmínky pro odnětí vlastnického práva splněny, se vyvlastňovací úřad současně s odkazem na § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění zabýval určením lhůty, v níž je vyvlastnitel

povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění. Podle citovaného ustanovení nesmí být lhůta delší než 2 roky od právní moci tohoto rozhodnutí. Podle § 3c zákona o urychlení výstavby, které je ve vztahu speciality k citovanému ustanovení (tj. použije se přednostně před ustanovením zákona o vyvlastnění), nesmí být tato lhůta delší než 4 roky od právní moci rozhodnutí.

Vyvlastňovací úřad při určení, v jaké lhůtě a jakým způsobem je vyvlastnitel povinen zahájit účel vyvlastnění, vycházel zejména ze skutečností uváděných navrhovatelem v žádosti o zahájení vyvlastňovacího řízení. K tomu vyvlastnitel ve své žádosti sdělil, že zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění, tj. výstavbu stavby „D55 5501 Olomouc-Kokory“ předpokládá v období let 2022-2024.

Vyvlastňovací úřad přihlédl ke skutečnostem uváděným vyvlastnitelem, jak byly výše predestiny, dále k maximální možné lhůtě dané ustanovením § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění ve spojení s § 3c zákona o urychlení výstavby a v neposlední řadě k § 26 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Jelikož z uvedeného ustanovení plyne oprávnění vyvlastňovaného požádat o zrušení vyvlastnění v případě, že se zahájením účelu vyvlastnění nebude započato ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o vyvlastnění, musí být vyvlastňovaný schopen vyhodnotit, zda došlo k zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění, což v tomto případě představuje zahájení stavebních prací směřujících k výstavbě předmětné stavby. Nejzazší lhůta daná zákonem o vyvlastnění, tj. 2 roky, dle názoru vyvlastňovacího úřadu umožní vyvlastniteli zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění. S přihlédnutím k výše uvedenému vyvlastňovací úřad stanovil lhůtu uvedenou ve výroku č. II. tohoto rozhodnutí. K tomu dále podotýká, že za splnění podmínek uvedených v § 25 odst. 6 zákona o vyvlastnění může vyvlastňovací úřad tuto lhůtu na základě žádosti vyvlastnítele samostatným rozhodnutím prodloužit. Pokud naopak vyvlastnitel uskutečňování účelu vyvlastnění ve lhůtě stanovené vyvlastňovacím úřadem nezahájí, jak již vyvlastňovací úřad zmiňoval shora, nebo ve lhůtě prodloužené podle § 25 odst. 6 zákona o vyvlastnění (popř. bylo-li ještě před uplynutím této lhůty zrušeno nebo pozbylo platnosti územní rozhodnutí určující využití pozemku pro daný účel), vyvlastňovací úřad na žádost vyvlastňovaného rozhodne, že provedené vyvlastnění se zrušuje.

Vzhledem k tomu, že předmětný pozemek vyvlastňovaného není zatížen právy třetích osob, neměl vyvlastňovací úřad důvod zabývat se otázkou jejich zachování či zániku.

Jelikož není tímto rozhodnutím vypořádána celá věc, ale pouze otázka vyvlastnění, nezabýval se vyvlastňovací úřad otázkou náhrady za vyvlastnění, jak vyplývá z čl. 11 odst. 4 LZPS, z ustanovení zákona o vyvlastnění a v neposlední řadě, ve věci odměny ustanoveného znalce a jeho odměny, rovněž z ustanovení zákona o znalcích a tlumočnících a z ustanovení jeho prováděcí vyhlášky, tj. vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. O náhradě za vyvlastnění bude v souladu s § 4a zákona o urychlení výstavby ve spojení s § 24 a § 10 a násl. zákona o vyvlastnění rozhodnuto samostatným rozhodnutím. V souladu s § 4a zákona o urychlení výstavby byl nicméně vyvlastňovací úřad povinen stanovit v rámci tohoto mezitímního rozhodnutí za odnětí vlastnického práva k předmětným pozemkům, jak je specifikováno ve výroku I., povinnost vyvlastnítele zaplatit dědicům vyvlastňovaného do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí zálohu na náhradu za vyvlastnění ve výši 16.000,- Kč (slovy: šestnáct-tisíc-korun-českých), jak je určeno znaleckým posudkem č. ZU 5454-116/2019, který vyvlastnitel objednal za účelem postupu v souladu s § 5 zákona o vyvlastnění a který přiložil k návrhu kupní smlouvy ze dne 6. 8. 2019 zaslanému vyvlastňovanému. Zálohu na náhradu za vyvlastnění je vyvlastnitel povinen zaplatit v souladu s § 4a zákona o urychlení

výstavby ve spojení s § 13 zákona o vyvlastnění ve lhůtě dle výroku č. III tohoto mezitímního rozhodnutí.

S ohledem na ustanovení § 4a zákona o urychlení výstavby, které stanoví, že: „*Je-li náhrada za vyvlastnění stanovena v rozhodnutí o zbytku věci vyšší než zaplacená záloha na náhradu za vyvlastnění, vyvlastnitel vyrovná rozdíl nejpozději do 60 dnů od právní moci rozhodnutí o zbytku věci. Je-li náhrada za vyvlastnění stanovena v rozhodnutí o zbytku věci nižší než zaplacená záloha na náhradu za vyvlastnění, vyvlastňovaný vrátí rozdíl nejpozději do 60 dnů od právní moci rozhodnutí o zbytku věci.*“ bude konečná výše náhrady za vyvlastnění určena v samostatném rozhodnutí.

Jelikož v posuzovaném případě byly splněny všechny zákonné podmínky pro odnětí vlastnického práva k pozemku parc. č. [REDAKCE] orná půda, o výměře [REDAKCE] m², v katastrálním území [REDAKCE] obec [REDAKCE] zapsané na LV č. [REDAKCE] u katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Odvolání proti tomuto mezitímnímu rozhodnutí není v souladu s § 4a odst. 2 zákona o urychlení výstavby přípustné.

V souladu s § 28 odst. 1 vyvlastňovacího zákona lze výrok podle § 24 odst. 3 písm. a) vyvlastňovacího zákona přezkoumat v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. Žalobu lze podle § 72 soudního řádu správního podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

V souladu s § 28 odst. 4 vyvlastňovacího zákona žaloba podaná vyvlastňovaným proti výroku podle § 24 odst. 3 písm. a) vyvlastňovacího zákona má odkladný účinek.

Obdrží do vlastních rukou:

1. Ředitelství silnic a dálnic ČR, sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha, IČ: 659 93 390, zastoupené Ing. Martinem Smolkou, MBA, ředitelem Správy Olomouc, doručovací adresa: Wolkerova 24a, 779 11 Olomouc (*státní příspěvková organizace příslušná hospodařit s majetkem státu*)
2. [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE]
(vyvlastňovaný)

Otisk úředního razítka

Bc. Ing. Hana Mazurová
vedoucí oddělení stavebního řádu
Odboru SR KÚOK

Na vědomí:

3. ad/a-333-V/5

Za vydání rozhodnutí o vyvlastnění (odnětí vlastnického práva) se vyměřuje správní poplatek dle položky č. 19 části I sazebníku správních poplatků zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve výši **5.000 Kč**, který byl již zaplacen.